

Een schreeuw om hulp

THEATER

Halina Reijn vertolkt hoofdrol in voorstelling *Nora* van Toneelgroep Amsterdam

door

Nico de Boer

Voorstelling *Nora* van Henrik Ibsen door Toneelgroep Amsterdam. Regie Thibaud Delpout, met Halina Reijn, Janni Goslinga, Thomas Ryckewaert, Bart Slegers en Eelco Smits. Te zien in het Parktheater in Eindhoven op 17 en 18 december.

Deen is euforisch, de ander fel kritisch. De voorstelling *Nora* door Toneelgroep Amsterdam werd wisselend ontvangen. Maar eensluidend zijn zowel de critici als het publiek over het fabelachtige spel van hoofdrolspeelster Halina Reijn (1975). De voorstelling is maandag 17 en dinsdag 18 december te zien in het Parktheater in Eindhoven.

De Noorse toneelschrijver Henrik Ibsen (1828-1906) schreef met *Een Poppenhuis*, zoals het stuk oorspronkelijk heet, meer dan een eeuw geleden een revolutionair en inmiddels klassiek huwelijksdrama over een jonge vrouw die beseft dat ze alleen voor anderen leeft. Ze voelt zich opgesloten in haar huwelijk en breekt met de burgerlijke verwachtingen.

Halina Reijn krijgt sterk tegenspel van de Vlaamse gastacteur Thomas Ryckewaert, die Nora's dominante man Thorvald speelt. De

jonge regisseur Thibaud Delpout (1978), die al eerder opviel met zijn eigenzinnige kijk op toneelklassiekers, maakte er een strakke, realistische voorstelling voor een breed publiek van. Halina Reijn beaamt dat.

„Voor het grote publiek is het een ongelooflijk fijne voorstelling. Niet hoogdrempelig, heel toegankelijk. Mijn moeder kwam de tweede avond. Op de première stierf ik van de zenuwen, zoals altijd, op de tweede dag was dat opnieuw zo. Het blijft apart als je moeder in de zaal zit. Zij ziet van mij alles wel honderd keer. Maar *Nora* vindt ze het beste wat ik tot dusver heb gedaan. Het is een fantastische rol. Ik speel *Nora* met mijn hele ziel en zaligheid. Ik snap haar heel erg. Voor de pauze laat ik haar zien als iemand die heel erg wil *pleasen*. Het is hier uitvergroet, maar veel vrouwen willen het iedereen op een heel energieke manier naar de zin maken. Behalve zichzelf. Als je niet opkomt voor jezelf, als je niet bezig bent met wat je zelf wilt maar wat een ander van jou wil, ben je helemaal geen leuk mens.”

„Na de pauze krijgt ze langzaam dat inzicht: ik ben helemaal geen goede moeder, ik ben helemaal niet dat poppenvrouwtje. Dan volgt een totale kaalslag. Ze wordt heel paniekerig. Ze komt erachter dat ze zelf volwassen moet worden. Je kunt zeggen: ze verlaat haar man en haar kind. Wat een walgelijke vrouw! Maar zij móet

eerst weten wie zij zelf is, voor zover je dat ooit helemaal kunt weten. Dan kan ze terugkomen en weer voor de kinderen gaan zorgen.”

Ibsen schreef zijn stuk meer dan honderd jaar geleden. Wat heeft het stuk ons nu nog te vertellen? „Ik herken mezelf heel erg in haar. Ik weet het zelf allemaal veel beter. Verhullend kom ik misschien volwassener over dan zij, maar ik heb ook heel erg de neiging om te *pleasen*, om een kindvrouwtje uit te hangen bij mannen, of ik hier nu een contractbespreking heb of dat ik bij een geliefde ben. Zo'n Hello Kitty-vrouw wil ik zijn.”

„Aan de andere kant voel ik dat ik een enorme kracht heb, een enorme wijsheid. Maar ik krijg die twee kanten niet bij elkaar. Voor mij gaat het stuk daarover. Het is geen pamflet voor de rechten van de vrouw of het feminisme. Het is een schreeuw om hulp van een mens die op zoek is naar zichzelf. Die vraag is nog steeds actueel. We kunnen wel zeggen dat we zeer geëmancipeerd zijn maar ondertussen hebben we die kanten nog in ons. Die van de vrouw die beschermd wil worden, die gedomineerd wil worden, die in de grot wil zitten wachten tot de man thuiskomt die gejaagd heeft in het oerwoud. Die aspecten zitten ook nog in de man, die de leider wil zijn en zijn zaad wil verspreiden. Alleen zijn er door cultuur en jarenlange beschaving allerlei lagen overheen gekomen.”

Behalve acteren op toneel, in film en op tv, en schrijven (waaronder columns), schuift ze eens in de zoveel tijd aan bij Matthijs van Nieuwkerk in *De Wereld Draait Door*. „Roem is een duivel die met je aan de haal gaat. Als ik in de supermarkt loop en ik voel me rot

en lelijk, vind ik het niet leuk als iemand in mijn mandje gaat zitten neuzen. Maar over het algemeen vind ik bekend-zijn prima. Ik vind het leuk om fans te hebben die mijn werk 'volgen'. Waar het om gaat is je talent en de mensen van wie je houdt. Het klinkt misschien

raar, maar ik heb echt een missionarisgevoel. Ik wil dolgraag dat iedereen naar het theater komt, niet zozeer om wat ik doe, maar om ze te laten zien hoe mooi het is.”

Halina Reijn en Thomas Ryckewaert in *Nora*.

foto **Jan Versweyveld**